

Asia: VN/3501/2021

Valtioneuvoston periaatepäätös tietoturvan ja tietosuojan parantamiseksi yhteiskunnan kriittisillä toimialoilla; lausuntopyyntö (Huom! Lausuntoaika päättyy 3.3.2021)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Internet-käyttäjät ikuisesti-iki ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa. Iki ry on aktiivisten internet-käyttäjien yhdistys joka pyrkii edistämään viestinnän edellytyksiä internetissä. Vuonna 1995 perustetulla Iki:llä on yli 28.000 jäsentä. Lisätietoja www.iki.fi

Lausunto

Käytännön ensimmäiset askeleet tietoturvan parantamiseksi olisivat toivottavia sen lisäksi että luodaan visioita ja periaatepäätöksiä tulevaisuuden suuntaviivoista, jotka suunnitellaan toteutettavaksi vasta vuosien aikajaksolla.

Maassamme on jo laajasti olemassaolevaa laadukasta digitaalisen turvallisuuden infrastruktuuria jota voitaisiin hyödyntää paljon monipuolisemmin ja laajemmin, nimenomaisesti mainiten sirulliset henkilökortit.

Suurella osalla kansasta on sirullinen henkilökortti (koska kaikki viime vuosina jaetut henkilökortit sisältävät sirun) ja niiden käyttöön vaadittavat sovellukset ja muut ratkaisua ovat jo olemassa valmiina, sekä Suomessa että EU-tasolla.

Uudemmat sirukortit ovat myös yhteensopivia älypuhelimien kanssa (langaton NFC yhteys laitteen ja kortin välillä).

Lausumme, että tietoturvaa ja tietosuojaa voitaisiin nopeasti merkittävästi parantaa hyödyntämällä olemassaolevaa sirullisten henkilökorttien infrastruktuuria, ilman merkittäviä lisäresurssitarpeita.

Taustatietoja

Henkilökorttien vahva standardien mukainen tietoturva mahdollistaa nopeasti parantaa tietoturvaa ja tietosuojaa hyvin monella yhteiskunnan osa-alueella.

Esimerkkejä yhteiskunnan toiminnoista missä olemassaolevilla henkilökorteilla voitaisiin nopeasti saada aikaan merkittäviä tietoturva- ja tietosuojaparannuksia:

- kansalaisen vahva tunnistautuminen viranomaisten ja yritysten palveluihin, sallisi siirtää vanhat vähemmän turvalliset menetelmät (esimerkiksi henkilötunnuksen loppuosa) vihdoin historiaan.

- turvallinen sähköinen viestintä viranomaisilta ja esimerkiksi terveydenhoitoalalta kansalaisille niin että luottamuksellinen viesti on vain vastaanottajan luettavissa.

- yritysten välinen kommunikaatio sekä dokumenttien allekirjoitukset, sallisi esim. tehdä yritysten välisiä tilauksia ja sopimuksia sekä kommunikoida turvallisesti.

- kansalaisten välinen kommunikaatio sekä dokumenttien allekirjoittaminen, turvallinen luottamuksellinen viestin lähettäminen vastaanottajalle sekä mahdollisuus tehdä arkipäiväisiä henkilöiden välisiä sopimuksia esim. vuokrasopimus vahvasti allekirjoitettuna ja molemmat osapuolet vahvasti tunnistettuna.

Henkilökortin siru mahdollistaa monia eri käyttötapoja -- ja kaikki nämä käyttämällä olemassaolevia kortteja ja standardien mukaisia ratkaisuja palveluissa:

- vahva tunnistautuminen ja tunnistautumisen tarkistaminen

- dokumenttien allekirjoittaminen ja allekirjoituksen tarkistaminen

- viestin lähettäminen vastaanottajalle salattuna niin että vain vastaanottaja voi lukea viestin, ja viestin lähettäjän tunnistaminen

Lisäksi nämä toiminnot tapahtuvat suoraan sirukortin avulla ilman välikäsiä tai välissä olevia palveluita joihin jouduttaisiin luottamaan tai jotka ovat lisäpaikkoja mistä tiedot voivat vuotaa, tai jotka aiheuttavat lisäkustannuksia.

Jos jokaisen henkilökortin mukana jaettaisiin kortinlukija tämä olisi edullinen (kustannus vain muutaman euron) menetelmä saada olemassaoleva infrastruktuuri laajempaan käyttöön ja nopeasti parantaa tietoturvan ja tietosuojan tasoa Suomessa hyvin monissa eri käyttötapauksissa.

Aronsson Hannu
Internet-käyttäjät ikuisesti-IKI ry